

[Bomholt.]

Dampskibscentralen for at lette Kultransporten. Hvorfor svares der ikke? Det er, saa vidt det kan skønnes, den almindelige Opfattelse i Byen, at det er Valutapakken, der er Skyld i, at Byens Erhvervsliv ikke kan faa den nødvendige Betjening, at Byen er udset til at bære særlige Ofre i den Anledning. En saadan Opfattelse kan selvsagt ikke være rigtig. Systemet er forkert, siger jeg. Medens andre Byers Havneledelser energisk arbejder for Fremtiden og ikke viger tilbage for store Planer, er Esbjerg Havn ligesom lammet af en usynlig Haand. Der sker intet. Jeg kan ikke se rettere end, at Havneraadets Sæmmensætning og Kompetence er ganske utilstrækkelige. En af Havneraadets Embedsmænd, den ledende Havneingeniør, er Formand for Raadet, og det bevirker naturligvis, at der maa vises den største Forsigtighed ved Fremsendelsen af Andragender. Et Afslag kan meget let opfattes som et Prestigetab, ikke mindst af Embedsmandens egne Medarbejdere. En Embedsmand, der vil sikre sin Karriere, kan næppe paa en saa vanskelig Post foretage noget, der medfører Risiko for, at han desavoueres af sine overordnede. Hertil kommer muligvis en almindelig Tilbageholdenhed af Administrationen ud fra den Tankegang, at man ikke ønsker, at en Statshavn skal være for fremtrædende i sin Konkurrence med de øvrige Havne. Et Faktum er det i hvert Fald, at Esbjerg kun faar den Trafik og de Havnevirkomheder, som Byen overhovedet ikke kan undgaa at faa.

De store Arealer, som Tyskerne beslaglagde, er nu baandlagt af Beslaglæggelsesudvalget og Militæret. Der er indtil videre ikke Plads til nye Virksomheder, og der bliver rimeligvis heller ikke, som Forholdene nu engang er, sendt Bud efter nogen; Byen og dens Erhvervsliv kommer tilsyneladende i anden Række. I øvrigt vil jeg mene, at Havneraadets Ledelse, selv om den skulde have merkantil Indsigt og merkantil Interesse, er blottet for enhver Bevægelsesfrihed, der kunde medføre et gunstigt Resultat. Der er Mening i, at visse Planer om større Ny anlæg finder deres Afgørelse i Centraladministrationen, men det er uden sund Ræson, at Centraladministrationen skal træffe Afgørelse med Hensyn til det tekniske Udstyr for Havnen og de merkantile Aftaler, herunder hurtig Opførelse af Barakker og Huse m. v.

Der er desværre en udpræget Mangel paa Balance i Esbjerg Havns Økonomi, saa Konjunkturudsvingene er haardere og stærkere her end i andre danske Byer, og

det hænger atter i høj Grad sammen med den Kendsgerning, at der er for faa industrielle Virksomheder i Byen. Havneraadet har sin væsentlige Del af Skylden for denne Misère. Jeg kan til Sammenligning nævne, at Aarhus Havn har 2½ Gang saa meget ud af sine Anlæg i Land som Esbjerg. Der er for mange Skibe, der maa gaa i Ballast fra Havnen, hvad der naturligvis virker fordyrende paa Fragterne. En Havn af Esbjergs Størrelse kan først opfylde sit Formaal paa organisk Maade, naar den har de behørigte industrielle Virksomheder. Det er for Byens Skyld nødvendigt, at der findes en Nyordning, og jeg for mit Vedkommende stiller mig aabent over for ethvert Forslag, der i saa Henseende maatte fremkomme. Der er kun een Mulighed, som jeg paa det skarpeste vil vende mig mod, og det er at fortsætte den nuværende Tilstand.

Det vil efter min Opfattelse være rigtigst at gøre Havnen til en selvejende Institution med Hovedparten af Afgørelserne liggende i den lokale Ledelse. Ledelsen af Esbjerg Havn maa bringes i nær Overensstemmelse med Ledelsen af de kommunale Havne. Der er Grund til at tro, at denne Tanke er i Overensstemmelse med Indstillingen hos Esbjerg Byraad og hele Byens Befolkning.

Paa Regnskabet figurerer Esbjerg Havn med Underskud, og Opstillingen af Regnskabet er for saa vidt i god Overensstemmelse med Opstillingen for andre tilsvarende Statsaktiver: Havnekontoret i Esbjerg er ikke i Besiddelse af de endelige Aarsregnskaber — det er jo kun et Filialkontor under en Centraladministration —, men Statsregnskabet indeholder de væsentligste Tal, og andre Tal har jeg fundet i det statistiske Tabelværk „Kommune- og Havne-regnskaber“. Hvorfor udsender Havnen i øvrigt ikke et specielt trykt Regnskab? Det fremgaa tydeligt af Tabelværket, at der er en fundamental Forskel i Opstillingen af Kapitalstatus for Statshavnene og de kommunale Havne. Esbjerg Havn skal betale ¾ Mill. Kr. pr. Aar i Forrentning af de gennem Aarenes Løb anbragte Kapitaler og faar derved et Underskud i Modsætning til andre Havne, der paa almindelig Maade foretager Amortisation og derved nedbringer Laanene. Adskillige kommunale Havne kan give Overskud, og ethvert Overskud, der fremkommer, skal som bekendt ifølge Loven om Købstadkommunernes Styrelse udelukkende anvendes til Formaal, der vedrører Havnene. Et eventuelt Overskud fra en Statshavn gaar i Statskassen, og med